

CVETJE

z vrto
sv. Franciška

Časopis
za
naše verno
ljudstvo
zlasti
za ude tretjega reda.

S privoljenjem cerkvenih in
redovnih oblasti izdaja
franciškanska provincija sv. Križa.

XLII. tečaj.

3.-4. zvezek.

V Ljubljani 1925.

A. Slatnarjeva tiskarna v Kamniku.

Vsebina 3.— 4. zvezka.

	Stran		Stran
Bog Sveti Duh	33	Spomini iz misijonskega življenja	53
Rimski papeži in tretji red	36	Dopisi	60
Asketična šola ali vadnica popolnosti	41	Razgled po serafinskem svetu	62
Spoved in obhajilo tretjerednikov	48	Priporočilo v molitev	63
Častljiva Frančiška Marija, devica tretjega reda sv. Frančiška	51	Zahvala za uslišano molitev	64
Blažena Evfrozina iz Borga, tretjerednica	52	Darovi	64

„Cvetje“ izhaja v začetku vsakega drugega meseca. Naročnina znaša za celo leto 10 Din. — Naslov za naročila: »Cvetje«, frančiškanski samostan v Ljubljani.

Na znanje! Vsled nekaj zaprek, za katere naprej nismo vedeli, se je izdanje novega tretjerednega molitvenika zavleklo. Upamo, da bo okoli velikenoči gotov. Natančne cene ne moremo povedati, ker je še ne vemo, pa mislimo, da mu cena v usnje vezanemu ne bo čez 25 Din., nevezanemu ne čez 12 Din.

Kedo bi založil „Življenje svetnikov, blaženih in nekaterih častljivih treh redov sv. Frančiška“? Kratko življenje za vsaki dan v letu, oblika mala 8°, z molitvijo iz brevirja, a brez nauk, za vsakega svetnika po dve strani. Spisal P. Alfonz Furlan v Novem mestu.

Op. u r e d n. Po našem mnenju bi bilo treba založiti v tiskarni najmanj 40—50.000 Din. In potem knjige v denar spraviti. Če se kedo tega loti, naj se ne obrača na nas, ampak naravnost na p. Alfonza Furlana v Novem mestu.

Književnost.

G. dr. Mih. Opeká je izdal deseti zvezek svojih temeljitih govorov: **Zgodbe o človeku**. Dvajset govorov za smer življenja. V Ljubljani 1925. Založila prodajalna K. T. D. H. Ničman. Knjiga obsega 204 strani in stane 28 Din, po pošti 1.50 več.

Z nova priporočamo knjigo: **Pri Najboljšem Prijatelju**, spisal Fr. Bernik, župnik v Domžalah. Samozaložba. Knjiga obsega 276 strani in govori o presv. Rešnjem Telesu, sv. maši in sv. obhajilu, presv. Srcu Jezusovem itd. Pisana je poljudno in za vsakega razumljivo. Kedor jo bo vzel v roke, jo bo rad do konca bral in se ogrel za ljubezen do Jezusa.

Lani je izešla knjiga Sv. Marjeta M. Alakok, popis njenega življenja in molitvenik. Dobite jo pri Ml. Marijini družbi pri Sv. Antonu v Slov. gor. in stane 20 Din. Ker knjige nismo v roke dobili, jo naznanjamo sè skrajšanim naslovom.

Tretjeredne vaje za januar in februar 1925.

Ljubljana: M. shod: 15. marca, 19. apr. ob polu 5 uri pop. — Poduk za novince: 22. marca, 26. apr. ob 4. pop. — Odborjne seje: za moške po navadi, za ženske: 8. marca, 13. apr. ob 4. pop. — Duhovne vaje bodo: I. 2.—5., II. 26.—29. marca,

CVETJE

XL. tečaj.

V Ljubljani, mare - april 1923.

3.-4. zvezek.

16. april.

Dne 16. aprila leta 1209. je sv. o. Frančišek z nekaterimi tovariši pred papežem Inocencijem III. napravil redovne obljube. Papež je pri tem tudi ustmeno potrdil Vodilo I. reda. V spomin na ta dogodek še sedaj bratje in sestre treh Frančiškovih redov vsako leto ta dan ponavljajo svoje redovne obljube. Sv. Cerkev je to navado odobrila in je podelila popolni odpustek vsem onim, ki ta dan ali naslednjo nedeljo ponovijo svoje redovne obljube in vredno prejmejo sv. zakramente.

Za ponovljenje obljub je dovolj, če vzamete in pazljivo preberete one besede, s katerimi ste na dan obljub naredili redovno obljubo: „Jaz brat I. (sestra I.) obljubim . . .“ itd. — Če pa hočete malo več storiti, pa vzemite celi obred obljub in molite najprej na čast Sv. Duhu: „O pridi Stvarnik, Sveti Duh itd. z molitvijo na čast Sv. Duhu. (Glej: Sprejemnica str. 29—30). Na to se ponovi obljuba s približno sledečimi besedami: „Gospod naš Bog! Zahvalim se Tvojemu neskončnemu Veličanstvu za ono posebno milost, da si mene nevrednega grešnika (co) po svojem usmiljenju k tretjerednim obljubam pripustil. Iz celega srca obžalujem, da sem bil za toliko milost in dobroto pogosto nehvaležen. Iz dna duše obžalujem vse prestopke zoper storjeno obljubo. Zato pa jaz brat I. (sestra I.) danes na novo obljubim vpričo Boga vsegamogočnega, v čast brezmadežni, blaženi D. M., bl. o. Frančišku in vsem svetnikom, da bom ves čas svojega življenja spolnjeval božje zapovedi in vodilo tretjega reda . . . ter po volji predstojnikovi zadostoval za prestopke, storjene zoper isto vodilo. Ker pa vem, da sem slab in nestaviten, zato prosim tebe, o dobri Jezus, za milost in moč, da bom storjeno obljubo zvestó izpolnjeval; tako me vodi, da bom za te živel in vse tretjeredne predpise natančno izvrševal in da bom dosegel popolnost svetih tretjerednikov v večjo slavo tvojega Imena. Amen.“ — Na to moli zahvalno pesem: „Tebe Boga hvalimo . . .“ itd. z naslednjimi molitvami, kakor jih imaš v Sprejemnici str. 37—42.

Če ponavljate obljube skupno v cerkvi, naj se izpostavi presv. R. T. in naj se da na koncu blagoslov. Govori pa lahko besede ponovljenja eden v imenu vseh, ali pa vsi, toda enakomerno in ubrano.

O lepem zgledu tretjerednikov.

a razvoj pravega krščanskega življenja, t. j. življenja, ki je vrejeno po božjih zapovedih, ki izključuje greh, čednosti in dobra dela pa utrjuje, je posebno važen dober zgled. To nam je pokazal Gospod Jezus Kristus sam, ki je na zgled polagal toliko važnost, da pravi sv. evangelist Luka: „Začel je delati in učiti.“ (Dj. ap. 1. 1.) Ko je hotel Jezus apostole učiti čednost, ponižnosti, tedaj je najprej pred njimi izvršil posebno znamenito dejanje ponižanja samega sebe s tem, da jim je noge umil. Nato je govoril one znane besede: „Veste, kaj sem vam storil? — Zgled sem vam dal, da ravno tako, kaker sem jaz vam storil, tudi vi storite.“ (Jan. 13, 12, 15).

Tudi sv. Cerkev se dobro zaveda, da vernikom ravno dober zgled pomaga, da ljubijo čednost, greh pa studijo. Eden poglavitnih vzrokov, zakaj je sv. Cerkev skozi celo leto tako skrbno razvrstila praznike Gospodove, Marijine in svetnikov božjih, je bil ta, da bi verniki skozi celo leto vedno imeli pred očmi prekrasne zglede Jezusove in Marijine, in da bi se spodbujali k čednostim onih svetnikov, katerih god obhajajo. Zato piše sv. Jan. Krizostom: „Lepi zgledi spreobrnejo več grešnikov kaker čudeži.“

Kar tiče tretji red sv. Frančiška, priča njegova zgodovina, da ga je sv. Frančišek ustanovil iz namena, da bi mogli v njem svetni ljudje vseh stanov na popoln način služiti Bogu, ne da bi zapustili svoj svetni stan. Če pa kedo pozna sv. Frančiška in njegovega duha ljubezni ne le do Boga, temveč tudi do vsega stvarstva božjega, kako je hrepenel, da bi bile vse stvari deležne ljubezni božje, ne bo mogel dvojiti, da je sv. Frančišek svoj tretji red postavil mej svetne ljudi zato, da reši duše vseh ljudi. Tega mnenja je bil tudi papež Leon XIII., ki je ko škof v Perudži in pozneje naslednik sv. Petra v Rimu trdno upal, da bo po tretjem redu svet prenovil. Ravno v današnjih dneh, ko vidimo v katoliških vrstah tako strašno razdejanje, ko že ne vemo, koga naj bi še šteli mej ude katoliške Cerkve, v teh dneh, ko Cerkve skorej nihče več ne sluša, ko jo mnogi zaničujejo, ko vse kaže, da bo pri službi božji, posebno pri pridigi duhovnik sam v cerkvi, iščemo pomoči, da se versko življenje poživí. Tretji red je v tem oziru Cerkvi že pomagal in ji zopet lahko pomaga.

Dandenes se ljudstvo dušnim pastirjem vedno bolj odtuja. Tretjeredniki imajo pa posebno dolžnost ljubiti sv. Cerkev in biti z njo v trdni, tesni zvezi. To morejo, če se držijo svojih škofov, torej tudi svojih dušnih pastirjev.

Dandenes zanemarjajo ljudje sv. zakramente. Tretji red nalaga svojim udom dolžnost prejemati sv. zakramente najmanj vsaki mesec. To pospešuje pravo pobožnost in pravo krščansko mišljenje. Sveti župnik Janez Vijané, tretjerednik, je rekel: „Tretji red sv. Frančiška bo izvršil v srenji нравno vstajenje, to je ustanova, ki pospešuje pravo svetost bolj ko vsaka druga.“ To je res. Tretji red je ščit in bramba nedolžnosti, je pomoč v spokornem

življenju, on posvečuje družinsko življenje, je blagoslov za občino, v kateri je razširjen in kjer vsled tega vlada priprostost, zmernost, varčnost, pobožnost, delavnost, ljubezen, versko življenje.

Da bo tretji red za vse človeštvo obrodil toliko dobrih sadov, tega ne moremo pričakovati samo od podučevanja, ki naj je izvršujejo tretjeredniki mej verniki, temveč veliko bolj od njihovega lepega zgleda, s katerim naj mej svetom druge spodbujajo.

Da je sv. Frančišek na tako pridigo lepega zgleda res mislil, nam kaže dogodek, ki je večini naših bravcev znan. Sv. Frančišek je šel z redovnim sobratom v mesto pridigat. Nekaj časa potem se pa vrneta zopet v samostan, ne da bi bila govorila kako besedo. Frančišek vpraša brata: „Kako ti je pridiga dopadla?“ „Oh, oče“, odgovori brat, „kaj naj rečem, saj vender nisi izgovoril niti ene besede!“ Frančišek pa reče: „In vender sva pridigala sê skromnostjo in lepim zgledom.“

Tretjeredniki morajo torej gledati na to, da dajejo lep zgled. Sicer pa tudi Vodilo tretjega reda samo zapoveduje: „V domačem življenju naj si prizadevajo drugim dajati dober zgled, pospeševati pobožnost in vse kar je dobrega.“ (II. 8). Za tretjerednike je torej dolžnost, da dajejo tistim, s katerimi skupaj živijo lep zgled. S tem pa še ni rečeno, da jih ta dolžnost veže le glede domačih, ampak zahteva, da svetijo sê svojim lepim zgledom tudi drugim zunaj domače hiše, bodisi pri delu na polju ali v tovarnah, bodisi pri molitvi v cerkvi ali doma, torej povsod in vselej. Večina zapovedi II. poglavja Vodila terja, naj dajejo dober zgled. Vodilo predpisuje stanu primerno obleko brez dragocenega lišpanja; na plese ne smejo hoditi; pohujšljivih gledaliških predstav in hrupnih poedin naj se ogibajo, gojijo naj blagovoljno ljubezen itd. Iz vsega tega je jasno, da so tretjeredniki dolžni zasebno in javno življenje tako vravnati, da bo vsakedo ob vsaki priliki drugim lep zgled. Posebej morajo tretjeredniki po svojih močeh zabranjevati brezverski in pohujšljivi tisek, slabe knjige in časopise. Umevno je, da se tudi sami ne smejo izpostavljati vplivu takega tiska.

Že to, da Vodilo tretjeredniku nalaga kot posebno redovno dolžnost, skrbeti za lep zgled, mora mu biti dovolj, da si bo skrbno prizadeval, tej dolžnosti v vsakem oziru zadostiti. Najde pa lahko še več drugih nagibov, da bo to svojo skrb pomnožil. Že v začetku sem omenil, kako lep zgled močno vpliva na druge, kako jih k dobremu nagiba in utrjuje, kako spreobrača grešnike in jih vodi h pokori. Lep zgled celo nevernike in pagane k pravi veri privede. Zname so besede: „Kri marternikov je seme kristjanov“. Ob obalih Črnega morja je živelo pagansko ljudstvo Iberijcev. Na nekem roparskem pohodu so vjeli krščansko deklico in jo odvedli sê sabo ko sužnjo. Lepo čednostno življenje te deklice je na srca paganskih roparjev tako močno vplivalo, da so se poprijeli krščanske vere, poboljšali svoje življenje in cesarja Konstantina prosili, naj jim pošlje krščanske duhovnike.

Sveta dolžnost vsakega kristjana je, bližnjega tako ljubiti, da skrbi za zveličanje njegove duše. Zato se ne more nihče izgovarjati, da mu ni treba dajati lepega zgleda. Posebno se mora tretjerednik čutiti dolžnega izpolnje-

vati božjo zapoved ljubezni do bližnjega tako, da ga z lepim zgledom navaja in spodbuja k dobremu, od hudega pa odvrča. Tretjerednik se mora ko vzor kristjana zavedati besed sv. Duha: „Tudi je (Bog) vsakateremu zapovedal skrbeti za bližnjega“ (Sir. 17, 12) in besed sv. Pavla: „Bodite brez graje in priprosti otroci božji, nesvarljivi v sredi hudobnega in spačenega rodu, mej katerim svetite kaker luči na svetu“ (Filp. 2. 15).

Tisti, ki daje lep zgled, s tem ne koristi le bližnjemu, temveč v prvi vrsti tudi samemu sebi. Znano je, da prevzame tisti, ki družega pohujša, nase odgovornost za zla dejanja pohujšanega in ker pohujšanje nasprotuje ljubezni, zato je pohujšanje samo na sebi smrtni greh. Nasprotno pa lep zgled ni nič drugega, kaker izvrševanje zapovedi ljubezni do bližnjega, torej dobro, zaslužljivo delo. Ni pa to navadno dobro delo, temveč je tako dobro delo, po katerem postanemo deležni dobrih del in zaslužnja onih, na katere je naš lep zgled vplival. Lep zgled je glavica (kapital), za katero nam drugi sè svojim delom plačujejo obresti.

Ne smemo pa prezreti, da tisti, ki daje drugim lep zgled, tudi sam dobiva večje veselje in navdušenje za dobro, ko vidi, da vsled tega bližnji v dobrem napreduje. Sam opravlja dobra dela bolj z veseljem in v večji meri. Zato je jasno, da dober zgled prinaša največjo korist onemu, ki ga daje. Sv. Frančišek Sal. pravi: „Velik nebeški blagoslov čaka one, ki sè svojim spodbudnim in čednostnim življenjem svojega bližnjega k dobremu navajajo.“

Vodilo tretjega reda pravi: „Naj se (tretjerednik) z obljubo zaveže, da bo pokoren besedam sv. Cerkve.“ (I. 4). Pokorščina izvira iz ljubezni in tudi razodeva ljubezen. Ker je dolžnost tretjerednika, da je Cerkvi pokoren, je jasno, da mora Cerkev ljubiti, ji vse dobro želeči, jo podpirati, po svojih močeh pomagati, da se vedno bolj širi in lepše cvete. Cerkev pa cvete in dobro vspeva le tedaj, kedar se vera širi in utrjuje, kedar vsi čednost cenijo in izpolnjujejo božje in cerkvene zapovedi. Zato najde tretjerednik ravno v ljubezni do Cerkve krepak nagib, da se vselej in povsod trudi dajati lep zgled, zavedajoč se, da ravno tako Cerkvi najbolj pomore, da dobiva moč in vpliv na človeška srca, ter jih podvrže njenemu vodstvu. Tretjerednik se mora pa tudi tega dobro zavedati, da mu ni mogoče kazati Cerkvi svoje ljubezni in bližnjega spodbujati z lepim zgledom, če sam svoje življenje ne uravnava natanko po navodilih sv. Cerkve ali redovnega Vodila.

Iz ljubezni do Cerkve tretjerednik ne bo ne v zasebnem, ne v javnem življenju ničesar storil, kar bi se moglo smatrati za nasprotništvo do Cerkve. Dandenes odtuja Cerkvi največ ljudi propalost in sprijenost. Ljudi vleče proč od Cerkve ne toliko nevera, ampak v prvi vrsti njihovo grešno življenje. Zato bo pa ljudi tudi nazaj k Cerkvi privedlo le lepo čednostno življenje. Mnogo ljudi misli, da jim ni mogoče čednostno živeti. Vsakidanji izgovor: „Saj bi se poboljšal, če bi mogel.“ Če nekateri ali mnogi sè zgledom kažejo, da je mogoče gojiti čednosti, biti v dobrem stanovit, potem morajo taki izgovori izginiti. Marsikdo bo začel dobro živeti, potrebno pomoč bo pa iskal pri sv. Cerkvi. „Če so mogli ti in oni, zakaj ne bi mogel tudi ti

Avguštín — tako je vprašal grešni Avguštín sebe pri pogledu na svetnike. Posrečilo se mu je doseči visoko stopnjo svetosti.

Najkrepkejši nagib, dajati drugim lep zgled, pa mora biti ljubezen do Boga. Ta ni le največja in najimenitniša čednost, temveč tudi najsvetejša dolžnost vsakega človeka. Ljubezen do Boga ima to lastnost, da ne more bivati skupno s hudobijo, z grehom, vsaj s smrtnim ne. Kaker hitro človek privoli v smrtni greh, že nima več ljubezni božje. Če se pa ljubezen do Boga v srcu zopet obudi, se tudi vzbudi kesanje, ki v zvezi s zakramentom sv. pokore greh vniči (s popolnim kesanjem že pred prejemom tega zakramenta).

Prava ljubezen do Boga se trudi, da odpravi greh tako pri sebi, kaker pri drugih. Tudi od tretjerednika zahteva ljubezen do Boga, da odpravi grešne navade in goji čednosti.

To dolžnost naj voditelji tretjerednih skupščin pogosto povdarjajo. S tem bodo marisikaj slabega preprečili pri udih tretjega reda, drugim pa pokazali pot, po kateri je mogoče priti do prave svetosti.

Gothard Fermé.

P. KAJETAN KOGEJ:

Asketična šola ali vadnica popolnosti.

DRUGI DEL.

O ovirah popolnosti.

(Dalje.)

b) Odkod prihajajo skušnjave?

Bog je neskončna svetost, zato nas ne more napeljavati v skušnjava, v kateri bi ga žalili. Apostol Jakob piše: „Nihče, ki je skušan, naj ne reče, da je skušan od Boga; zakaj Bog se ne da skušati v hudo, pa tudi san nikogar ne skuša.“ (Jak. 1. 13.)

Bog sam nas nikoli ne skuša, da bi nas v greh napeljal, more nas pa poskušati s trpljenjem in nadlogami. O takih poskušnjah božjih govori že Mojzes: „Gospod, vaš Bog, vas poskuša, da bo razodeto, ali ga ljubite ali ne iz vsega svojega srca in iz vse svoje misli.“ (5. Mojz. 13, 3.)

S takimi poskušnjami daje Bog človeku priložnost, da pokaže zvestobo, ljubezen in pokorščino do Boga. Spomnimo se Joba, Tobija, ki sta bila na hudi poskušnji. Bog sam nikoli ne skuša v greh, pač pa dopušča, da nas skušajo svet, meso in hudobni duh. Od teh treh prihajajo vse skušnjave.

Skuša nas svet.

„Gorje svetu zavoljo pohujšanja!“ je žugal Jezus. Pod imenom „svet“ imamo umevati ljudi in reči, ki so na svetu in nas vabijo v greh. Da, svet,

sprijeni svet je vzrok mnogih skušnjav in grehov. Svet nas vabi, pogosto naravnost sili v greh, zdaj z obljubami in pretnjami, zdaj z ljubeznijo in sovraštvom. Kolikokrat je strah pred svetom vzrok, da opustimo dobra dela, kolikokrat dajejo razni svetni oziri povod k grehu.

Iz tega spoznamo, zakaj nas ljubljenec Gospodov, sv. Janez, svari pred svetom: „Ne ljubite sveta in tega, kar je v njem. Ako kedo svet ljubi, ni Očetove ljubezni v njem.“ (I. Jan. 2, 15.) Tudi sv. Pavel ima ta sprijeni svet pred očmi, ko pravi, da je svetu križan in svet njemu. (Gal. 6, 14.)

Svet sè svojo mikavnostjo hitro človeka zmoti, da v njem išče svoj zadnji cilj, Boga pa zavrže. Nevarnost je tem večja, ker pomaga svetu tudi hudobni duh. „Ves svet tiči v hudem,“ (I. Jan. 5, 11.) in žerjavico tega zla piha hudič, tako da švigajo iskre na vse strani in užigajo srca mnogih.

Kedo more le približno naštetati vse zlo, ki tako bujno poganja po svetu? Toliko slabega zgleda, toliko pohujšljive tovaršije, toliko nenravnega in protiverskega tiska, toliko krivih nazorov in napačnih načel! Ali se je potem čuditi, da pritiskajo skušnjave od vseh strani?

Skuša nas meso.

Gnezdo najrazličniših skušnjav je v človeškem srcu. „Čut in misel človeškega srca sta nagnjena k hudemu od njegove mladosti.“ (Mojz. 8, 21.) Ko sta grešila prva človeka, se je njuna volja obrnila na hudo, njuna narava se je nagnila k živalski naravi. Takrat je vse hudo pognalo iz človeškega srca: napuh, zavist, lakomnost, boj mej duhom in mesom, ki stane dobrega kristjana toliko premagovanja.

Korenina hudega nagnjenja prehaja v tri izrastke: poželenje mesa, poželenje oči in napuh življenja. Na enega zmej teh izrastkov, ali pa tudi na vse tri, se obesi hudobni duh, kedar nas napeljuje v skušnjava.

Vse te tri vrste skušnjav so hude in nevarne, toda prvo mesto zavzema poželenje mesa; ravno to strast peklenšček prav posebej podžiga; ne ime-
nuje se zastonj nečisti duh.

V nobeni skušnjavi ne spravi človeka lažje in hitreje v smrtni greh, kaker v tej. Semkaj merijo besede sv. Jakoba: „Ko poželenje spočne, rodi greh; greh pa, ko je storjen, rodi smrt.“ (Jak. 1, 15.)

Skuša nas hudič.

Hudič je zaklet nasprotnik človekov. V sv. pismu imamo za to polno dokazov. Zato sv. Peter opominja: „Bodite trezni in čujte, ker hudič, vaš zoprnik, hodi okoli, kaker erjoveč lev in išče, koga bi požrl.“ (I. Petr. 5, 8.)

Ravno to resnico povdarja sv. Pavel v pismu do Efežanov: „Oblecite božje orožje, da morete obstati pred zalezovanjem hudičevim, ker se nam ni vojskovati (le) zoper meso in kri, ampak zoper poglavarstva in oblasti, zoper gospodovavce tega temnega sveta, zoper hudobne duhove.“ (Efež. 6, 11.)

Satan izvabi v svoji pretkanosti vse naše slabosti. Podoben je dobremu vojskovodju, ki naskakuje trdnjavo vedno tam, kjer je najslabše zavarovana.

Tudi telesne bolezni mu pridejo prav, zato vidimo večkrat bolnike, kako so godrnjavi, nepotrpežljivi in nevhvaležni. Greh zna hudi duh tako olepšati, da se to ali ono grešno dejanje trenutno dozdeva, da je pripuščeno, naravno, nedolžno. Sv. Pavla apost. je tako slepil pred njegovim spreobrnjenjem, da je imel preganjanje kristjanov za gorečnost in za posebno dobro delo, da jih je lovil in metal v ječo in smrt.

Hudobni duh napada pobožne s hujšo silo in bolj pogosto kot grešne duše.

Pobožne in po popolnosti hrepeneče kristjane napada knez pekla s posebno močjo. Po besedah sv. pisma so ti njegova „izbrana jed.“ (Hab. 1, 16.)

Modri Sirah nas v tem še bolj potrjuje, ko pravi: „Sin, ko stopiš v službo Boga, pripravi svojo dušo na skušnjava.“ (Sir. 2, 1.)

Hudobni duh se bolj potrudi za eno sveto dušo, kaker za sto posvetnih. Čemu bi se neki pehal za hudobnimi, ki so že tako njegovi? Pri dobrih pa ničesar ne opusti, da bi jih pod se spravil; če drugače ne gre, se spremeni tudi v angela luči.

V puščavi je živel ponižen menih. V molitev zatopljenemu se prikaže nekega dne vrag, rekoč: „Jaz sem angelj Gabrijelj. Čemu gledaš v tla? Od Boga sem ti poslan!“ Menih pohlevno odgovori: „Menda si se zmotil, da si k meni prišel; jaz nisem vreden, da bi se mi angelji prikazovali.“ Skušnjavec zgine, pobožni puščavnik je pa imel lep čas mir pred njim. (Rosw. Leb. d. Väter.)

Da se satan tudi po umirajočih ozira, je znana stvar, zlasti ako so ti že popolni. Takrat, ko se ima odločiti za celo večnost, napne vse sile, če bi se dalo še kaj vjeti za njegovo peklensko kraljestvo. Sv. Andrej Avel. je imel na smrtni postelji tako hude skušnjave, da je bilo vseh navzočih groza. Videti je bilo, kaker da bi se bil hudobni duh polastil tudi telesa svetnikovega. Umirajočemu je počrnil obraz, iz oči so se udirale solze, vse telo se je krivilo v nepopisljivih bolečinah. Ves čas je upiral svoje oči na križ in pojemajoč je klical ime Jezusovo. Naenkrat se svetnik umiri, obličje zažari, prijetna vonjava se razlije po celi izbi, in njegova sveta duša je splavala v večnost.

Ali nas more hudi duh prisiliti v greh?

Satan je poosebljena zloba, oče vse hudobije. V zapeljevanju v greh ne pozna nobenih mej. Noben kraj, noben čas in nobena oseba mu ni tako sveta, da se je ne bi lotil. V človekovo domišljijo in v njegov spomin sega in razpali njegovo čutnost. Sv. pismo ga imenuje kneza teme in vladarja sveta, zakaj njegova moč je velika. Iz lastne skušnje govori Job o njem: „Na zemlji ni oblasti, ki bi se mu primerjala; ki je ustvarjen, da se nikoger ne boji.“ (Job. 41. 24.)

Pa naj je njegova oblast še tolika, vender človekove volje nima v oblasti; človeka torej ne more prisiliti v greh, če sam noče. Podoben je priklenjenemu

psu, ki sicer laja nad teboj in se v tebe zaletava, pa te ne more popasti in vgrizniti, če se mu sam ne približaš. (Sv. Avguštin.)

Meso, svet in hudobni duh so tisti viri, iz katerih izvirajo vse naše skušnjave. Vsi trije so hudi in nevarni, najbolj pa satan, ker je onima dvema vedno v pomoč. Toda ne bojmo se jih odveč! Boga se treba bati in ne vraga! Kristus, ki je zmagal satana, ne bo dopustil, da bi nas skušal čez naše moč.

c) Zakaj Bog dopušča skušnjave?

Ni stvari na zemlji, ki bi človeku več bridkosti prizadevala, kakor skušnjava. Miru si želimo vsi, ker brez njega ni prave sreče. A ta dušni mir kali skušnjavec. Pred njegovimi napadi ni noben človek varen. Sv. Ciprijan ga opisuje takole: „Skorej šest tisoč let je že preteklo, odkar hudi duh človeka napada. Vse načine je tekom časa že poskusil in se naučil, kako bi človeka lažlje zapeljal in premagal.“ —

Ker nismo pred skušnjo nikoli in nikjer varni, se radi vprašujemo, zakaj Bog skušnjave dopušča? A kmalu nam je vse jasno, če pomislimo, da so skušnjave sicer nevarne, pa vendar tudi potrebne in koristne.

Skušnjave so nam potrebne.

Lehko bi bilo čednostno živeti, ke bi skušnjav ne bilo, ke bi človek že po naravi imel dobro srce, in bi živel vedno le mej dobrimi, ter bi hudobni duh ne imel nobene moči. Toda take čednosti bi bile le navidezne, taka svetost ne bi zaslužila večnega plačila. Celo angelji so morali prestati poskušnjo, preden so bili vtrjeni v dobrem. O človeku pa govori sv. pismo: „Boj je življenje človekovo na zemlji.“

Proste stvari morejo le tedaj dobre biti, kedar jim je mogoče biti tudi nedobre. Bog dopusti skušnjave, da more človek pokazati, da je dober, ke bi bil lahko tudi hudoben. Skušnjave so mera, ki kaže, kako globoko je zasajena naša čednost in kolika je.

Skušnjave so nam koristne.

Koristi skušnjav so nepregledne, le nekatere važniše hočemo tu navesti.

1.) Skušnjave so šola ponižnosti. V skušnjavah spoznavamo sami sebe, one nam dokažejo, kakšni smo v resnici. Skušnjave nam povedo, v kateri reči smo posebno slabi, česa se nam je predvsem varovati in v katerih rečeh moramo Bogu zvesteje služiti. „Kaj ve, kedor ni bil skušan?“ vprašuje Sv. Duh. (Sirah 34, 9) Tako spoznanje naših pomanjkljivosti nas pripelje do ponižnosti, brez katere ni čednosti in ne popolnosti. Sv. Gregor uči: „Ako bi ne imeli skušnjav, bi se povzdigovali in bi mislili, da smo močni, če pa pride skušnjava in nas pripelje na rob nevarnosti, tedaj spoznamo svojo slabost in se ponižujemo.“ Ponižnost pa Bogu zelo vgaja.

2.) Skušnjave so šola molitve in zaupanja v Boga. V trdnem vojskovanju s skušnjavami se razodeva milost božja in pomoč Kristusova.

da si to pomoč naklonimo, moramo moliti. Sv. Pavel piše: „In da se zaradi velikih razodetji ne prevzamem, mi je dano želo v moje meso, angelj satanov, da me bije. Zavoljo tega sem trikrat Gospoda prosil, da bi odstopil od mene; pa mi je rekel: Dosti ti je moja milost, zakaj moč se v slabosti spopolnuje. (II. Kor. 12, 7, 9.)

3.) V skušnjavah se učimo pravilno in dobro se vojskovati in zmagovati. Kjer ni skušnjav, ni boja, kjer ni boja, ni zmage. Skušnjave nas silijo k vojskovanju in množijo zasluženje za nebesa. Kar bojevacu utruja, zmagovavca krona. (Sv. Bernard). „Naše življenje v tem zemeljskem potovanju ne more biti brez skušnjav, ker moremo po skušnjavah v dobrem rasti. Nihče ne more biti kronan, če ni zmagal, zmagati ne more, če se ni vojskoval in vojske ni, če ni sovražnika. Zato morajo skušnjave priti.“ (Sv. Avgustin.)

4.) Skušnjave utrjujejo našo voljo. Vojaku se še le v vojski prav razvije in utrdi pogum; tako se tudi naša volja šele v vednem odbijanju skušnjav utrdi, pogum raste in čednost požene globoke korenine. Skušnjave predelajo človeško srce, kaker kovaško kladiivo trdo železo; povzdigujejo nas proti nebesom, kaker so valovi voda vzdignili Noetovo barko, da je visoko plavala nad zemljo in se rešila.

5.) Skušnjave so šola očiščevanja. Vsi smo grešniki in se moramo pokoriti. Morebiti so nas skušnjave že kedaj zmagale in spravile v greh! Ali se ne spodobi, da ravno s premagovanjem skušnjav to popravimo, kar smo svoj čas zagrešili. Če se torej prav vojskujemo, nam skušnjave že na tem svetu zbrisujejo kazni, ki bi jih morali enkrat v vicah trpeti.

6.) Skušnjave učijo tudi učitelje same. Pri onih, ki so poklicani druge vzgojevati in učiti, imajo skušnjave tudi to korist, da jim pomagajo druge razumevati in jih dobro voditi. „Kaj ve, kedor ni bil skušan?“ (Sirah). Stariši, učitelji, vzgojitelji in dušni pastirji morejo šele tedaj prav voditi podložne, če sami vedo, kaj je skušnjava: le tedaj jim bodo nudili pravega leka zoper razne napade premetenega skušnjavca.

Ta nauk more naše srce navdati z novim pogumom. Čemu bi se torej preveč bali skušnjav, saj prav te dajo našim čednostim pravilno rast in pravo barvo.

Angelj je rekel Tobiju: „Ker si bil Bogu prijeten, je bilo treba, da te je skušnjava skusila“ (Tob. 12, 13). Smelo trdimo, da so skušnjave znamenje božje naklonjenosti do človeka — zlasti do pravičnih. Satan ne napada svojih pristašev, ampak tiste, ki mu hočejo ubežati ali se mu trdovratno ustavljajo.

Speči peklenšček na mestnem obzidju.

Sv. Efrem je videl enkrat v spanju sledečo prikazen. Šel je proti velikemu in razuzdanemu mestu. Tu zagleda vrh mestnih vrat hudiča v človeški podobi, ki je dremal; le včasih se je malo zdramil, pogledal zaspano okoli sebe in zopet zaspal. Efrem zbeži spred hudobnega mesta, katerega je čuval sam zlodej in gre v puščavo. Tu zadene na pobožnega puščavnika, okoli

katerega vidi vse polno hudobcev. Efrem se temu začudi in zavpije: „Ali vas ni sram, ve grdobe peklenske — tukaj vas je toliko zoper enega, v mestu je pa en sam zoper tisoče in še ta dremlje.“ Ti so odgovorili: „Ono veliko mesto nam ne dela več nobene skrbi; tam je še oni edini naš tovariš odveč; tu nas bo pa prej premalo, ko preveč, zakaj ta pobožni mož nam dela veliko škodo in ga bomo težko zmagali.“

Sv. Jeronim piše o sebi: „Četudi sem bil sam in je bilo moje srce polno bridkosti, moj sloki život kost in koža, na sebi sem nosil vrečo mesto obleke, moja koža je bila črna kaker zamorec, gola zemlja moje ležišče, kjer sem bolj trpel kaker počival, prav malo sem jedel, pa so se vender vzbujale v mojem srcu slabe želje zoper mojo voljo. Moje edino zavetje je bilo, da sem se zatekal k Jezusu in ga prosil pomoči.“ (Ep. ad Eustoch.)

Sv. škofa Hugona so neznansko napadale bogokletne skušnjave. Sv. Frančiška je delj časa spremljevala nesrečna misel, da bo pogubljen, naj stori, kar hoče. Sv. Benedikta je obdala tako poželjiva skušnjava, da se je metal po trnju in koprivah; sv. Terezija je radi grde počutnosti mislila, da jo je Jezus popolnoma zapustil. Mnogi svetniki so čutili pri pobožnostih, zlasti pri sv. obhajilu in sv. maši tako tesnobo, da so sv. zakramente prejemali le z največjim premagovanjem in le iz pokorščine. —

Kakšen nauk bomo posneli iz tu povedanega? — Glavna misel bo gotovo ta, da so svetniki bili ljudje, kaker smo mi, da so bili skušnjavam podvrženi prav tako, kaker mi. Svetost ne obstoji v tem, da človek nima skušnjav, pač pa v tem, da se jim odločno postavi v bran. —

Kedarkoli nam pride na misel kaj grešnega, pohotnega, bogoskrunskega, se ne vznemirjajmo brez potrebe, ker to ni greh, marveč le stiska. Če nas je takih skušnjav groza, je gotovo, da jih nismo sami krivi; vse skupaj je le peklenska vaba in skušnjava.

d) Skušnjave so nevarne in huda ovira popolnosti.

Svetnike so še le skušnjave svete napravile in jih povzdignile do tolike popolnosti. Kako vzvišeni so težko skušani pravični n. pr. Job, egiptovski Jožef, čista Suzana. Kaj naj še le rečemo o svetnikih novega zakona? Ali bi bili tako veliki, ke bi bili brez vojske postali to, kar so?

Ali kaker nas skušnjave pri dobrem vojskovanju družijo z Bogom, tako nas pri slabem zadržanju v skušnjavah storijo podle sužnje satanove.

Medved je velik prijatelj strdi in sladčic. Ako kaj tacega zaduha, pozabi na vse nevarnosti, ki mu prete. A to svojo sladkosnedenost mora večkrat poplačati sè življenjem. Lovci radi primešajo strdi žganje in to postavijo na tak kraj, kamer medved navadno zahaja. Ko se žival opojne zmesi nasrka, potem je ni težko vloviti in pobiti. V pijani omotici postane medved nesposoben za vsak resen odpor. —

Slično ravna z nami hudi duh. Predočuje grešne reči, kar mogoče mikavno in zapeljivo, po storjenem grehu pa se nam odprejo oči, kaker

Adamu in Evi, in vidimo, da smo bili ogoljufani. Naš smrtni sovražnik je oropal dušo njenega življenja. (Spirago B. 5. 371.)

Kedor se greha boji, se mora tresti tudi pred skušnjava, ki je tolikrat povod grehu. Od tod tedaj mili klic sinovskega strahu v šesti prošnji: „In ne vpelji nas v skušnjava!“

Vse skušnjave so milosti božji nasprotne, temnijo človeško pamet in slabijo njegovo voljo. Skušnjave so skorej vedno nevarne. Vsaka skušnjava dovede do tega, da se moramo odločiti za dobro ali hudo, za Boga ali hudobnega duha. K dobremu nas naganja naša vest, ki je notranji glas božji, k hudemu pa peklenska kača, ki nam predočuje čednost ko nekaj neprijetnega in težavnega, greh nam pa slika kot nekaj prijetnega in veselega.

Tako se začne boj med zvítim skušnjavcem in ubogo človeško dušo. Kje bo zmaga? To bo povedalo srce samo. Če zmaga človek, je po skušnjavi običajno veselejši, ko pred njo; če zmaga satan, se oglasi pekoča vest, ki ga dela nepokojnega in potrtega.

Marija Egiptovska, žrtev skušnjave.

Marija Egiptovska je bila od otročjih let deležna vsega, kar more človeka privedi do popolnosti. Po zgodnji smrti starišev jo je njen stric, pobožni puščavnik, ko malo deklico vzel k sebi v puščavo in je očetovsko za njo skrbel. Vadil jo je v lepih čednostih in pobožnostih. Živela je ločena od sveta in njegovega zapeljevanja in je od dne do dne rastla v popolnosti. Puščavnik je bil deklice vesel, Marija pa je bila svojemu stricu iz srca udana. Prišel je pa v dotično puščavo mladenič, ki se je seznanil sè stricem in Marijo; kmalu je začel deklico zapeljevati. Nekega dne, ko strica ni bilo doma, se je udala mladeniču. Z grehom na vesti se Marija ni več upala pred strica; pobegnila je iz puščave v veliko mesto. Tu se uboga tako spozabi, da za denar služi grehu. — Stric jo išče in jo čez veliko let najde v razupiti hiši. Z veliko težavo jo pregovori, da gre ž njim nazaj v puščavo. Stričeva miloba, ki ni nikoli očital greha in njegova svetost ste ji pridobili toliko milost božjo, da je storila vreden sad pokore. Živela je po stričevi smrti še veliko let, pokorila se je strogo in je slednjič umrla ko sveta spokornica. Sv. Cerkev jo visoko časti.

Kaj je bilo vzrok, da je Marija iz tolike višine čednosti padla tako globoko v greh? Skušnjava, — nevarna grešna priložnost. Marija ni bila čuječa, Marija se ni bala grešne nevarnosti in je hude skušnjave stricu prikrivala. Vsled tega je prej tako pridna deklica za več let zapustila pot pravičnosti.

Mili sobrat ali sosestra v sv. Frančišku! Ti nisi tako dobro spravljen, kaker je bila Marija egiptovska in vender je po hudih skušnjavah zgubila nedolžnost in popolnost. Oh, te grozne skušnjave, kako utegnejo biti nevarne!

Bog nas ne pusti skušati čez naše moči.

Bog je dober Oče, ki nam, svojim otrokom, ne bo nalagal težjih bremen, kaker jih moremo nositi. Če je skušnjava huda, je pa tudi božja

pomoč obilna, da ne podležemo. Bog je sv. Pavlu, ki ga je prosil, naj mu odvzame skušnjavo, odgovoril: „Dovolj ti je moja milost, zakaj moč se v slabosti spopolnuje. (II. Kor. 12, 9.).

Nihče naj torej ne reče: „ne morem,“ zakaj s tem žali Boga, kaker da bi Gospod ne bil tako močan k dobremu, kaker hudič k hudemu. Omahljivec v skušnjavi tudi onečasti sam sebe, ker se da premagati svojim nagonom kaker žival, ki nima pameti in ne proste volje.

Zato recimo: hočem in moram Bogu služiti. Bog je nas ustvaril za nebesa, saj je njegova sveta volja, da vse vsi ljudje zveličajo. Bodimo prepričani, da ne bo pustil, da bi nad nas prišle take skušnjave, ki bi jih naša slaba narava ne mogla zmagati ž njegovo milostjo. Tako živo prepričanje nas pripelje do odločnih sklepov, pred katerimi se bo tresel pekel in zmaga bo naša.

(Dalje prih.)

P. VINCENCIJ KUNSTELJ:

Telo in duša v katoliški Cerkvi.

aker obstoji človek iz duše in telesa, tako ima tudi katoliška Cerkev dušo in telo in v obeh primerih je duša imenitnša od telesa.

Kaj pa je v katoliški Cerkvi duša, kaj telo, povejmo nekoliko natančniše!

„Katoliška Cerkev“, tako pravi katekizem, „je vidna družba vseh pravovernih kristijanov, ki verujejo iste nauke, prejemajo iste zakramente in imajo rimskega papeža za svojega vidnega poglavarja.“ (Vpraš. 194.)

Vsi, ki v tem smislu pripadajo katoliški Cerkvi, tvorijo njeno dušo in telo, to se pravi, na zunaj in znotraj so katoliški kristijani, ne samo, da so njihova imena zapisana v krstni knjigi, kar je le nekaj vnanjega, temuč tudi res po krščansko žive in se kažejo vredne krstne milosti. Kristijan, ki ne dela tako, ne zasluži tega imena in pripada samo telesu, ne pa tudi duši katoliške Cerkve. — So pa tudi taki, ki so zunaj telesa naše Cerkve, njeni duši pa vendar pripadajo: to so vsi tisti, ki so rojeni in vzgojeni zunaj katoliške Cerkve, pa sè vso resnobo iščejo resnico in si na vso moč prizadevajo za lepo, čednostno življenje.

Ko govori učeni jezuit Jožef Kreitmaier o vprašanju, če bi se smela cerkvena dela izročiti tudi umetniku, ki ni naše vere, tedaj mej drugim dobro povdarja: „Saj niti ne vemo, če ta drugoverski umetnik ne pripada duši katoliške Cerkve, kar bi ga (subjektivno) vendar neprimerno bolj priporočalo za dano nalogo, kaker katoličana, ki morda pripada le Cerkve telesu, na znotraj pa se odvrča od Boga.“ *

* Glej »Stimmen der Zeit«, 53. letnik, 1. zvezek, 69. stran.

Tisti, ki pripadajo samo telesu katoliške Cerkve, so na potu pogubljenja; na boljšem so že oni, ki pripadajo njeni duši; najbolj varni pa so vsi tisti, ki pripadajo naše Cerkve duši in telesu. Ti bodo gotovo zveličani, ako bodo vstrajali do konca na tej poti; ti se vozijo v najbolj zanesljivem čolnu, v čolnu sv. Petra, ki pelje naravnost v nebеса.

Ali je pa sedanja človeška družba katoličanov zbrana okoli Petrovega čolna, ali se vozi s tem najbolj zanesljivim krmarjem? Stopimo nazaj za dva meseca dni! Predstavimo si tisto znamenito noč mej starim in novim letom, mej letoma 1922 in 1923!

Cerkev nas spodbuja, da se ob prehodu starega v novo leto zahvaljujmo Bogu za dobrote, ki smo jih v starem letu prejeli, in ga prosimo pomoči za novo leto. Poglejmo, če delamo tako!

Silvestrov večer je. Stopimo vun iz domače hiše. Bližnjo cerkev ravno zapuščajo zadnji molivci, malo jih je, ni se jih veliko zahvaljevalo, ni jih veliko prosilo. Hódimo po ulicah sem ter tja: tu srečamo negotov korak, od daleč zaslišimo pesem pijančevo, vmes predrzne kletve, vmazane besede Tako jemlje staro leto slovo. Tako se bliža novo.

Kaj pa tam za onim samotnim voglom? Ali ne prihaja jok od tam? Da res, slabo opravljen, bos deček je tu, ki bridko joka, ob njem večja, raztrgana deklica, ki moli roko proti nam in toži: „Lačna sva in zebe naju.“

Iz daljave se nam prikaže čudovita svitloba. Udárimo jo proti njej! Velikansko poslopje, cela vrsta oken bajno razsvitljenih. Kedo ne bi vstopil, če tudi je že pozno? Ura gre že na polnoč. Nepopisljiva krasota! Vse v lučicah, vse v zelenju in cvetju; godba svira, pari se vrste, vino teče, jedila so kar nakopičena po mizah! In pa obleka! Tu snežno bela, tam rožnata, drugod zopet sè zlatimi in srebrnimi nitmi pretkana. Toda čudno! Kaker da bi pri tolikem blešččem bogastvu primanjkovalo blaga, tako je vse kratko in ozko, vse izrezljano in prozorno; kako da se vender ne prehlade te ubožice? V cerkvi bi se prav gotovo, ako jih ne bi prej vunkaj poslali, če bi se drznile take stopiti vanjo in tu staviti svojo kožo na ogled, ki jo vender vsak ima, ubogi kaker bogatin, samo da jo ubogi, četudi sè še tako slabo obleko, sramežljivo zakrivajo, bogatini, ki bi jo lahko lepo pokrili, jo pa prav brez potrebe razkrivajo in kažejo s tem pri obilnem svetnem bogastvu svoje ubožstvo na duši, pa naj se imajo za še tako razumne in modre, napredne in moderne!

Poglejmo zdaj dva, tri pare bolj od blizu! Pri glavni mizi, ki stoji v sredini ozadja, sedi, kaker je videti, imeniten gospod sè svojo gospo. Koliko dragocenosti imata na sebi! Celo premoženje! Verižice, prstani, uhani, zapestnice, búcike, vse čisto zlato, vse kaker posejano z dragocenimi kameni, ki se lesketajo v vseh mogočih spreminjajočih se barvah; rdeča prevladuje. Ali ni to kri siromakov, ki se drži vsega tega obilnega bogastva? Da res, kri je; verižnika, oderuha imamo pred seboj! Le poslušajmo, kaj tako hiti pripovedovati svoji ženi!

„Veš, moja Lavra, v tej družbi sva pa na vrhu; prva sva, več je samo moj najmanjši prstan vreden, kaker vsa tale družba sè vsem, kar premore.

Kako naju vsi zavistno gledajo! Zakaj pa ne znajo tudi oni tako kaker jaz? Pred desetimi leti, ko sva se vzela, kaj sva imela? — Toliko kaker nič! In zdaj? — Osem hiš, tri vile, pa še lepe milijončke zraven! Vse to je moje delo! S temi le rokami in s tole razumno glavico sem vse spravil skupaj! Kaj mi mar solze stradajočih siromakov; zakaj pa ne znajo kaker jaz, zakaj se pa puste odirati? Glej ga tam le v kotu pri tisti okrogli mizi, tam je tudi eden tistih, ki ne znajo živeti! Dolg ima pri meni, pa vender je prišel sè ženo semkaj, seveda na moj račun, pa mu bom že zabil vrat, do nagega jih bom slekel, njega in ženo in otroka.

Da, zdaj sem se spomnil najinih otročičev. Srečna otroka, ki imata tako bogatega očeta! Za nju zbiram in kopičim. Prav, da sta samo dva, več jih ne sme biti! Otroke naj imajo berači, ki imajo čas ukvarjati se z njimi in so vajeni trpljenja, midva pa morava ostati mlada in zabavam se ne marava odreči.“

In žena, gospa Lavra? — Sladko se je smejala in vse odobraval, k vsemu pritrdjevala.

Ta dva ne spadata več k duši katoliške Cerkve, če tudi sta po naše krščena. Pohlep po denarju, po bogastvu, odiranje siromakov, brezsrčnost, ki ne pozna krščanske ljubezni, zloraba zakramenta sv. zakona, zloraba, ki hoče samo vžitek, ne pa tudi bremen, vse to je krivo, da sta odpadla od duše katoliške Cerkve. —

Drugi par! Gizdalín kakih tridesetih let, navidez tudi ves v zlatu, pa ponarejenem. Ob njem še mlajša gospa v moderni, izzivajoče prikrojeni obleki. Čudno: gospod in gospa, pa vender ne spadata skupaj! Gospodova prava gospa sameva doma, gospejin gospod se pa drugod zabava v družbi tuje ženske. No, in ta dva? Ali bomo poslušali njujin pogovor? — Ne! Ta ni za naša ušesa; preveč bi žalil čut spodobnosti.

Tudi taki ne spadajo h katoliške Cerkve duši. Izključili so se sami, ko so sledili poželenju mesa!

Stopimo še v kot h tisti okrogli mizi, da vidimo njega, ki mu je trdosrčni bogatin tako žugal in pretil!

Ali se motimo? Ali je to mogoče? Da res, on je! Naš dobri prijatelj je! Kako vender pride semkaj? Saj je ves naš! Saj bi šel v ogenj, da bi dal življenje za svoje krščansko prepričanje! Kako zvesto spolnjuje svoje krščanske dolžnosti, dela in agitira za nas, spada k našim organizacijam, bere naše časnike in časopise, zlasti se pa zavzema za „Prerod“, ki je „glasnik za нравno povzdigo naroda“, pa ti pride mej to le nenravno, nič vredno sodrgo in še ženo sè seboj pripelje! Stopimo k njima, da ju pozdravimo, saj sta nas že opazila!

„Kako pa prideta vidva semkaj mej to nečedno družbo, mej te zapravljivce?“ — „Ženki sem hotel napraviti malo veselja; saj že skorej dva meseca ni mogla nikamer, še k maši ne, vedno mora tičati doma pri mali!“ — „Kam sta pa danes z malo?“ — „Varihinjo sva najela, saj bo samo za par ur.“ — „Ali takale zabava stane denar, ti imaš pa dolg! Oprosti, prijatelj, da tako odkrito govorim, ali ne razumem te; ne vem, kako si moreš pri-

voščiti takole dragoceno kapljico.“ — „Naj bo enkrat ženki na ljubo, saj bo zdaj zopet celo leto delavnik, trud in delo in napor, samo to me čaka, treba skrbeti za ženko in otroka!“

Pozdravili smo, odstopili in si mislili: Vzorno lep par, da malo takih! Skrbeč mož, udana ženka! Doma imata otročička ko angeljčka! In vender ni vse v redu! Kar bota denes zapravila, od tega bi lahko dobro živela celi teden in še dalje, lahko bi si privoščila meso, tako pa proti koncu meseca ne bo družega ko nezabeljen močnik in fižol z jesihom brez olja. Če mož vse žrtvuje svoji ženi, ali jo je treba potem še voditi po dragih zabavah? Kaj bi rekla njegova dobra mati, če bi to vedela? Ubožica si komaj privošči najpotrebniše, da kaj prištedi zanj, on pa takole lehkomisljeno zapravlja. Čudno! V velikih skušnjavah stoji trdno kaker skala, takele malenkosti ga pa premagajo in speljejo. Tri leta po vrsti ga je Silvestrova noč zmotila, lani in predlanskim ko fanta, letos ko moža. Lanskega novega leta dan je bil še pri maši, če tudi ves vrtoglav in zaspan. Kako bo letos? Ali bo šel k sv. maši, kedo ve? Težko, težko! Ali spada ta človek še k duši naše Cerkve? — Gotovo še! Ni pa brez nevarnosti, da se bo zgubil, ako se bo lehkomisljeno udajal mestnim razvadam, ako bo slepo sledil muham svoje sicer dobre ženke. Sreča, da molita zanj mati in prijatelj!

Dva nova gosta! Oh, tista uboga otroka sta, ki smo ju srečali sinoči za onim samotnim voglom; miloščine prosita. Nerazumljivo: tu pri toliki obilnosti nihče nima srca za ubogi siroti, celo posmehujejo se jima. Le pri okrogli mizi v kotu je bila izjema: naš prijatelj je segel v žep in dal denarja in še pobožal je oba prijazno po licih, ženka pa je smehljaje še dala vsakemu velik kos potice. Vender dvojje blagih src sredi brezčutnih sebičnežev!

Pa poglejmo še četrti par! Ke bi bil par, pa je le parček! To sta še otroka, ki si že prisegata večno ljubezen in zvestobo, pridno kadita cigarete in pijeta konjak. O zlata naša prihodnjost, ki se nam obeta od take mladine!

Zares: „Vremena bodo Kranjcem se zjasnila“,* ko bodo naše cerkve prazne, polne pa gostilne in plesišča!

Že smo hoteli oditi, kar se zasliši ropot. Kaj je vender? Naš znanec in prijatelj pri okrogli mizi v kotu je padel pod mizo, močno vino ga je zmagalo. In na ljubo svoji ženki je prišel semkaj, zdaj pa vbožica ne ve, kako bo prišla domov s pijanim možem.

Ali mislite, dragi bravci, da je vse to, kar smo tu napisali, zgolj domišljija? Je nekaj domišljije vmes, to je oblika, ki smo jo dali, vsebina je pa resnična: mej nami se res tako godi, kaker je povedano. Imamo seveda res da nekaj bogatinov, ki so si pridobili svoje premoženje s poštenim delom, s pridnostjo svojih rok in z razumnostjo, bogatinov, ki ne zapravljajo, pač pa delavcu radi dajejo pošten zaslužek in siromaku potrebnega kruha in obleke. Tem vsa čast in plačilo pri Bogu!

Še več je pa onih, ki so v našem spisu prizadeti, to je takih, ki so takorekoč čez noč obogateli, obogateli z oderuštvo, ko so vrgli od sebe

* Prešeren: Sonetni venec, št. 2, kit. 3.

postavo krščanske ljubezni do bližnjega. Spoznati jih je lahko po njih ošabnem, prezirljivem vedenju in skazovanju bogastva, po njih trdosrčnosti in — zapravljivosti. Kaker pridobljeno, tako zgubljeno! Zato se pa Silvestrova noč ne ponavlja samo enkrat na leto, temuč brez konca in kraja se vrste ena za drugo razne veselice in zabave in prireditve. Tudi marisikedo, ki nima sredstev, zapeljan po teh pijavkah, hodi od veselice do veselice; ker ne gre drugače, pa na dolg, na račun svoje družine, na račun lastne sreče. Škoda za denar! Ali če bi bilo le to! Kaj pa telesno zdravje, kaj pa življenje duše?

Zdi se, da je tudi od naše strani preveč zabav in raznih večerov. Da je od časa do časa ta ali ona prireditve, je popolnoma v redu: vsi potrebujemo ob pravem času oddiha, potrebujemo mejsebojne spodbude in izobraževanja. Ali da se, kaker se po neketerih krajih godi, večer za večerom trgajo družine narazen, da mora denes oče, jutri mati, nato zopet otroci v to in ono društvo, to je preveč! To trganje družin nam bodi le izjema, ne pravilo! Cerkev je znova vpeljala praznik sv. družine nazareške, ali nam ni dala s tem migljaj, da širimo mej nami pravega družinskega duha, da vtrujmo pred vsem vezi družinske, po vojski zrahljane in raztrgane in vničene?! Bodi nam torej svetost zakona in družin srčna zadeva!

Posebno pa ne pozabimo, da smo vsi otroci sv. matere katoliške Cerkve, da torej spadamo v cerkveno in po tej v božjo družino. Naša skrb, naša poglavitna skrb zato bodi, da bomo ne samo po imenu kristijani, temuč po duhu in resnici, ne samo po krstu, temuč tudi po zakramentih sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa, ne samo po znanju zapovedi, temuč tudi po njih vestnem spolnovanju. Tako in le tako bomo pripadali telesu in duši naše skrbne matere sv. katoliške Cerkve in bomo prišteti mej dediče nebeskega kraljestva.

P. MAVRICIJ TERAŠ.

Predsodki in ugovori proti tretjemu redu.

Kaker ima sploh vsaka dobra stvar, tako ima tudi tretji red svoje nasprotnike. Nasprotovanje izvira deloma iz hudobije, deloma iz nevednosti. Ljudje so o tretjem redu premalo podučeni, zato imajo mnogi o njem krive pojme in neopravičene predsodke. Ti jih odvrčajo od tretjega reda, da se ne morejo za njega ogreti in navdušiti. Pa je tudi mej dobrimi in poštenimi kristijani mnogo takih, ki imajo o tretjem redu jako čudne, krive misli.

Oglejmo si najpoglavitniše predsodke in ugovore proti tretjemu redu! Poskusimo jih ovreči in dokazati, da so prazni in brez prave podlage.

1. „Tretjeredniki niso nič prida.“

Ta ugovor se prav mnogokrat sliši proti tretjemu redu, in odvrne marsikaterega dobrega kristijana od tretjega reda, da ne mara nič o njem slišati in vedeti. Ker je ta predsodek najnavadnji in tudi najhujši, zato si ga hočemo najprej dobro ogledati.

Premislimo, kedo so tisti, ki tretjerednikom očitajo, da niso nič prida? To so navadno tisti, ki tiče sami do ušes v grešnem blatu. Ako le nekoliko opazujemo njihovo življenje, vidimo takoj, da so jako slabi kristijani, ki zanemarjajo službo božjo, preklinjajo Boga in Mater božjo in se udajajo pijančevanju, nečistosti in drugim pregreham. Namesto da bi pometali pred lastnim pragom, pa se farizejsko pohujšujejo nad vsako malenkostno slabostjo tretjerednikov. Svojih lastnih hudobij in velikih grehov ne vidijo, pač pa vidijo vsak najmanjši madež na tretjerednikih. Če pride kakšna tretjerednica s kom kaj navskriž, če zine kakšno nepremišljeno besedo ali pa se drugače le malo pregreši, že planejo sè svojim jezikom po nji „viš jo terci-jalko“ itd.

Zakaj se pa ti junaki ravno nad tretjeredniki tako radi pohujšujejo in spotikajo? Z redkimi izjemami so vsi tretjeredniki najboljši kristijani, ki natančno spolnujejo verske dolžnosti in se ne le pridno ogibajo greha, ampak se tudi vadijo v čednostih. Malokateremu tretjeredniku se da po pravici kaj hudega očitati. Sè svojim poštenim življenjem in sè svojim natančnim spolnjevanjem verskih dolžnosti so pa tretjeredniki vsem slabim kristijanom glasen opomin, kako bi morali tudi oni živeti. Ker torej tretjeredniki z besedo in dejanjem obsojajo nekrščansko življenje slabih kristjanov, zato pa slabi kristijani tretjerednikov ne morejo videti, se nad njimi jeze in o njih slabo govore, misleč, da bodo s tem sami sebe opravičili. Sè svojim zabavljanjem čez tretjerednike pa le pokažejo, da ni v njihovem srcu vse v redu.

Seveda tudi tretjeredniki niso sami angelčki. Tu pa tam se najde tudi mej njimi kaka garjeva ovca, ki tretjemu redu ne dela časti. Ali so pa zaradi tega vsi tretjeredniki slabi? Ali so bili morda vsi apostoli ničvredni, ker so imeli Judeža v svoji sredini? Veliko krivico dela tretjerednikom tisti, ki zaradi enega ali drugega slabega tretjerednika vse obsoja in vsem očita, da niso nič prida.

Za razsodnega in pametnega človeka nima torej prvi predsodek nobene pomena, kajti po večini so tretjeredniki poštene ljudje in dobri kristijani. Samo tisti bo zabavljali čez tretjerednike, ki mu je pobožnost trn v peti in ima hudobno, pokvarjeno srce.

Dostavek uredništva: Zgornji ugovor izražajo ljudje v različni obliki: Tretjeredniki so za nič — so najslabši ljudje — se prepirajo — živijo v sovraštvo — opravljajo itd. Mi bi na to lahko sè vso pravico rekli: Vaša trditve ni resnična; tretjeredniki so največ vredni — so najboljši ljudje — se ne prepirajo — se ljubijo — živijo čednostno itd. Ali morete te trditve kedo ovreči? Tisoče tretjerednikov in tretjerednic vam lahko pripeljemo za priče.

Mnogi teh živijo lepše ko najboljše duhovske osebe, bolj čednostno, ko menihi in nune po samostanih. Tretjeredniki so prav izbrane čete sv. kat. Cerkve, najboljši mej kristijani. Ni čuda, da ima ravno tretji red mej vsemi redovi največ svetnikov in blaženih. — „Pa so vendar le tudi slabi mej njimi,“ praviš. — Tega ne tajimo in nismo nikedar tajili. Trdimo pa, da delaš krivico veliki večini tretjerednikov, če praviš, da so za nič, da so najslabši itd. — Vzemiva slučaj, da je pri vas doma osem oseb v družini: oče in mati, ti, dva brata in tri sestre; vsi ste dobri, le en brat je slab in hudoben. Sosedovi vas dobro poznajo in pravijo sodeč po hudobnem bratu: za nič so, najslabši ljudje so itd. Ali bi ti bila taka sodba všeč? Ali je pravična? Gotovo ne! Tako tudi nam ni všeč in se nam zdi krivično, če kedo eno napako enega člana tretjega reda na vse navali in pravi: taki in taki so. Če bi bila v vaši hiši hudobna oba brata, tri sestre in še oče zraven, tedaj šest oseb, mati bi bili pa dobri in ti, bi nihče ne imel pravice reči: „hudobni so“, ker niste vsi, ampak jih je le šest. — Sploh pa ljudje — slabi ljudje — napake tretjerednikov radi povečujejo, le po teh stikajo, ne gledajo pa njihovih čednosti; če bi opazovali vse čednosti vseh tretjerednikov, bi pa morali priti do sklepa: te vrste ljudje so pa res dobri, zgledni, posnemanja vredni. Jezus bi krivičnim presojevalcem tretjerednikov rekel: „Hinavec, izderi najprej bruno iz svojega očesa, potem boš še le videl izdreti pazder (trščico) iz očesa svojega brata.“ (Mat. 7. 5.) Male napake nekaterih tretjerednikov hudobni svet gleda skozi povečalno steklo, svoje velike hudobije pa zakriva z obema rokama. Poglej naravnost oboje in boš prišel do priznanja: Tretjeredniki so pa res dobri ljudje. Vam tretjerednikom pa rečemo: Svet vas opazuje. Pazite, da ne bote nikomer dali povod, da bi vas mogel slabo soditi. „Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da bodo videli vaša dobra dela in častili Očeta, ki je v nebesih.“

2. „Tretji red ni za moške.“

Jako razširjen je tudi ta drugi predsodek in ugovor: „Tretji red ni za moške.“ To je velika zmeta. Tretji red ni samo za žene in dekleta, ampak tudi za moške in mladeniče. Sv. Frančišek je ustanovil tretji red za vse kristijane brez razlike spola in stanu. Prvi, ki ga je sveti Frančišek sprejel v tretji red, je bil mož, trgovec Lukezij. In od svetnikov in blaženih tretjega reda je moških več kot ženskih.

Res je, da so ženske bolj pobožne in da tvorijo večino v tretjem redu. V marsikateri župniji bi tretjega reda sploh ne bilo, ako bi se ga ne oklenile žene in dekleta. Vsa čast jim! Toda v nebesa niso poklicane samo ženske, ampak tudi moški. Tudi možje in mladeniči imajo neumrjočo dušo, katero je treba zveličati in v nebesa pripeljati. Možje in mladeniči so navadno bolj mlačni in brezbrizni za molitev, za službo božjo, za sprejemanje sv. zakramentov, kaker pa ženske. Nevarnost, da zanemarijo verske dolžnosti, zabredejo v grešno življenje in se v večnosti pogube, je pri moških velika. Zato jih je treba navdušiti za pobožnost in za čednostno življenje. Treba

jih je pripraviti do tega, da bodo več molili, rajši v cerkev hodili in pa redno vsaki mesec sv. zakramente prejemali.

Najboljše sredstvo za poglobitev verskega življenja je tudi pri moških tretji red sv. Frančiška. Vsakidanja skušnja uči, da so tisti moški, ki so v tretjem redu, najboljši kristijani, da zelo lepo krščansko živijo in težko bi bilo najti med tretjeredniki kakega preklinjevalca, pijanca, nečistnika. Le malokateremu bi mogli kedaj kaj slabega očitati.

Tudi na moško naravo upliva tretji red blagodejno. Zato moramo tretji red ravno možem in mladeničem prav posebno priporočiti, ker je zanje potreben in zelo koristen. Popolnoma prazen in neopravičen je torej predsodek, da tretji red ni za moške.

Dostavek uredništva: Za moške je tretji red ravno v naših dneh prav posebno potreben. Veliko večino mož in mladeničev vlada in žene k raznim hudobijam strah pred ljudmi. Ta strah jim tretji red ali popolnoma ali vsaj deloma odvzame. Naši tretjeredniki so mej vsemi moškimi za vse dobro najbolj srčni. — Vzgoja otrok je gotovo zelo važna zadeva cele človeške družbe. Matere storijo svoje pri malih; ko pa otroci odrastejo, mora oče vmes poseči z besedo in zgledom. Očetje, ki so v tretjem redu, to tudi izvršujejo v polni meri, zraven pa za otroke tudi molijo, da Bog njih delo blagoslovi. — Moški imajo svojo besedo pri zakonodaji ali neposredno ko poslanci in državniki, ali posredno ko volivci pri volitvah v državni zbor, občinsko predstojništvo itd. Zelo važno je za državo, za deželo in občino, za posamezne stanove in osebe, kakšne poslance volijo, kakšni so mestni in občinski svetovavci, kake župane in učitelje imajo — in vse to odločujejo moški. Če so dobri kristijani, bodo dobro in krščansko vladali, če so slabi, bodo slabe postave in vladanje. — Naši tožijo po shodih in časopisih, javno in zasebno čez to in ono, nikedar pa še niso rekli ali le namignili, naj moške in mladeniči prevdarijo Frančiškovo ustanovo tretjega reda, katerega so papeži tolikanj priporočali in ga še priporočajo in naj se ga oklenejo. „Socijalni papež“ Leon XIII. ni brez premisleka vabil moške in mladeniče v tretji red in Benedikt XV. ni brez vzroka zapisal, naj ne bo mesta, ne vasi, ne sela, v katerem ne bi bilo dovolj veliko število tretjerednikov in je izrazil željo, naj stopijo v tretji red vsi člani raznih katoliških društev. (6. 1. 1921.) Politčnih kričočev je hitro preveč. Mi potrebujemo mož in mladeničev, ki delajo in molijo in take vzgaja tretji red, kjerkoli storijo njegovi voditelji svojo dolžnost.

Tretji red je možem in mladeničem naših časov kar naravnost potreben, ker se dajo zelo mnogi voditi od časopisov. Kar ti pravijo, to verjamejo. Zato je za naše moške potrebno, da jim kedo pove in zapove, kaj naj bero, kaj ne. In to dela tretji red. Moški tretjega reda imajo toliko poguma, da javno zahtevajo in bero tudi v javnosti katoliške časopise, brezverske in take, ki so brez barve, odločno odklanjajo. Naj bi bili škofje in župniki in drugi katoliški možje slušali papeže in bi bili izvršili, na kar so jih pozivali v pismih l. 1883, 1912, 1921., pa ne bi bili sedaj na razvalinah.

Zato pa ugovor: „Tretji red ni za moške“ obrnemo proti nasprotnikom in rečemo: „Ravno za moške je tretji red!“

Bodi svetloba.

11. ugovor: Bog ni pravičen. Enemu da toliko naravnih in nadnaravnih milosti, da postane svetnik, drugemu, ki jih ni nič bolj in nič manj zaslužil, pa komaj toliko, da se zveliča, ali pa še to ne.

a ugovor se opira na sledeče modrovanje: Otrok ima dobro, verno in skrbno mater, ki stori zanj vse, kar potrebuje za svoj dušni in telesni blager. Pa Bog mu vzame mater, otrok pride v slabo vzgojo, zgubi vero, postane slab človek, goljuf in tat, ter si konečno sam vzame življenje. — Drugemu otroku pa Bog ohrani mater in mu da vrhu tega tudi izredne milosti (kaker beremo v življenju mnogih svetnikov), da ima že v zgodnji mladosti nagnenje do cerkve in molitve in vse pogoje za bodočo svetost.

Oba otroka sta enako grešna prišla na svet, zaslužiti si nista mogla nobene milosti, in vender kolika razlika mej njima! Bog tukaj ni pravičen, — zakaj pravično bi bilo, da bi bil dal vsakemu enake milosti, kedor bi jih dobro rabil, bi prejel plačilo in obratno seve tudi kazni. —

Na ta ugovor nam Zveličar sam daje odgovor v svoji priliki o delavcih v vinogradu. „Nebeško kraljestvo je podobno gospodarju, ki gre zjutraj zgodaj najemat delavcev za svoj vinograd. Pogodivši se z delavci po denarju na dan, jih pošlje v svoj vinograd. Ko pa gre okrog tretje ure ven, zagleda druge, da stoje na trgu brez dela, ter jim reče: Pojdite tudi vi v moj vinograd, in kar bo prav, vam bom dal. In oni gredo. Ob šesti in deveti uri gre pa zopet ven in stori ravno tako. Krog enajstih pa gre ven in najde druge postajati in jim pravi: Kaj stojite tu ves dan brez dela? Odvrnejo mu: Ker nas ni nihče najel. Reče jim: Pojdite tudi vi v moj vinograd. Ko se pa zmračí, veli gospodar vinograda svojemu oskrbniku: Pokliči delavce in jim daj plačilo pričevši od zadnjih do prvih. Ko torej pristopijo tisti, kateri so prišli krog enajste ure, prejmejo vsak po denarju. Ko pa pridejo prvi, mislijo, da bodo prejeli več, a tudi oni prejmejo po denarju. In ko ga prejmejo, godrnjajo nad gospodarjem, rekoč: Ti poslednji so delali samo eno uro in naredil si jih enake nam, ki smo prenašali težo dneva in vročino. On pa odgovori enemu izmed njih in pravi: Prijatelj, ne delam ti krivice. Ali se nisi pogodil z menoj po denarju? Vzemi, kar je tvojega in pojdi; hočem pa tudi temu poslednjemu dati, kaker tudi tebi. Ali mar ne smem storiti, kar hočem? Je li tvoje oko hudobno, ker sem jaz dober?“ (Mat. 20, 1—16).

Pomen te prilike je jasen. Gospodar je Bog. Vinograd naše življenje, v katerem delamo za svoje zveličanje. Plačilo pa se ne meri po delih, ampak po milosti, ki jo kedo prejme. Velikost milosti torej ni odvisna od nas, ampak od volje božje, kaker sam Gospod pravi: „Ali mar ne smem jaz storiti sè

svojim, kar hočem?" Krivično torej ni, če da Bog enemu otroku več milosti, kakor drugemu; zaslužil je ni ne prvi ne drugi, ker Bog daje milosti po svoji volji. Gotovo je le to, da Bog da vsakemu človeku dovolj milosti, da se lahko zveliča, če hoče, pa naj bo še tak grešnik. Naravnost namreč pravi Kristus: „Zdravi ne potrebujejo zdravnika, ampak bolni; nisem prišel klicati pravičnih, ampak grešnike h pokori“. (Luk. 5, 31—32). Isto nam potrjujejo prilike o zgubljeni ovci, o zgubljeni drahmi, o zgubljenem sinu i. t. d. Kedor se pa čuti s tem prikrajšanega in to božje ravnanje imenuje krivično, je enak godrnjajočim delavcem v vinogradu, in tudi njemu velja očitek Gospodov: „Je li tvoje oko hudobno, ker sem jaz dober?“

12. ugovor: Molitev nič ne pomaga.

Poznam gospo — tako mi je nekedo pisal — dober otrok, vzorna mladenka je bila in istotako je sedaj ljubezniva žena in skrbna mati. Vsaki dan je priporočala svoje otroke varstvu Marijinemu in sv. Jožefa. Vsaki dan je darovala sv. obhajilo za otroke. Ko je nastala vojska, bi bil starejši sin moral iti na vojsko. Zjutraj ga je našla mati mrtvega v postelji. Vstrelil se je od žalosti, ker ni mogel nadaljevati učenja. Mati v neizmerni žalosti sicer ni obupala, še moli in zaupa v Boga, a sina, za katerega je molila, nima več. Kaj je materina molitev pomagala? — Odgovor:

Če se je sin vstrelil, še nikakor ni rečeno, da je tudi pogubljen, posebno ker je bil, kakor lahko sklepamo, dobro vzgojen. Mlad človek ne obupa tako hitro in tudi dobro vzgojen katoličan ne postane hipno samomorivec. Žalostna smrt ga je doletela le vsled hipne zmedenosti, ki jo je povzročil strah pred vojno. Morda je bilo ravno ta zanj in za mater največja sreča. Kako lahko bi se vrnil iz vojne ko nesrečen pohabljenec, nesposoben za vsako delo in v dolgoletno nadlogo sebi in drugim, ter bi si bil utegnil pozneje res iz obupa vzeti življenje, kakor si ga je na tisoče družih. Morebiti — z gotovostjo tega ne trdimo —.

Sicer pa moramo reči: Božja pota niso človeška pota. Božja previdnost je za naš slaboten razum nedosegljiva. Vzemimo slučaj, da bi kedo, ki ne zna brati, vzel v roke izdajo kakega modernega pesnika. Videl bi v knjigi najrazličniša neznana znamenja, urejena na najrazličniše načine. Na eni strani bi bile vrste kratke, na drugi dolge, ena stran bi bila vsa polna teh znamenj, na drugi pa komaj par vrstic in vmes bi našel še marsikako prazno stran. Če bi tak človek, ki modernih ne razume, začel zabavljati, češ zakaj stoje te črke tukaj in ne tam, zakaj so črke v začetku večje in ne na koncu, zakaj so prazne strani in toliko neporabljenega papirja i. t. d., bi mu ta ali drugi odgovoril: „Priatelj! ta je bil velik pesnik, ki je vse to tako uredil zato, da bi na ta način izrazil ali skril svoje misli. Če bi le eno stran postavili drugam, če bi prestavili le eno besedo ali črko, tedaj bi nastala cela mešanica, ki bi nasprotovala namenu pisatelja.“ In če bi ta nevedni človek še nadalje modroval rekoč: „Meni se pa zdi, da bi bilo veliko boljše in lepše, če bi bile vse podobne črke vkup postavljene, velike k velikim, male

k malim; lepši red bi bil, če bi bile vse besede in vrste enako dolge in vse strani enako popisane. Tisti, ki je to delal, ni bil pri pravi pameti, jaz bi celo stvar mnogo bolj modro uredil." Tvoj odgovor na to bi bil najbrže kratek: „Govoriš o stvareh, ki jih ne razumeš. Če bi bilo po tvojem, bi knjige sploh nihče ne razumel. Če ti to ne gre v glavo, pripiši edino svoji nevednosti.“

Podobno delamo mi, ko presojamo dela božja. Celi svet in življenje posameznika je taka knjiga, ki je pa seve za nas ravno tako nerazumljiva, kaker tiskana knjiga za tacega, ki ne zna brati. Če bi hotel kedo napraviti pravilno sodbo o tej božji knjigi, bi moral enako natančno, kaker Bog, poznati celi svet in vse posameznosti v njem. S tega stališča moramo presojati tudi slučaje, v katerih se nam zdi, da Bog naših molitev ne usliši. Bog našo molitev vedno usliši, samo večkrat ne takoj in tako, kaker smo mi hoteli. V tem oziru smo le prepogosto podobni otroku, ki prosi stariše, naj mu dajo britev ali nož, ker mu dopade in se sveti. Stariši tega otroku ne dovolijo, ker se bojijo, da bi se ranil. Otrok joka in je po svojih mislih prepričan, da ga stariši sovražijo in mu iz nenaklonjenosti ne dovolijo naprošene stvari. Ko odraste, je starišem hvaležen, da so bili namesto njega pametni. Ravno taki otroci smo večkrat tudi mi nasproti Bogu. Prosimo ga marisikaj, ki bi nam škodovalo, pa mi tega ne spoznamo, zato pravimo, da nas Bog noče uslišati in se nanj hudujemo. Čez nekaj let, morda šele v večnosti, bomo spoznali, da je bila naša največa sreča, da Bog takratne naše prošnje ni uslišal, ali da jo je drugače uslišal, kaker smo si želeli. Zato moramo svoje prošnje in vse, kar se nam na zemlji pripeti, gledati z vidika večnosti in le tedaj bomo stvar prav razumeli. Stara pravljica o želodu in buči je še vedno resnična. Modrijan je opazoval bučo rastočo na slabotnem stebelu, ki se vije po tleh in želod, ki raste na mogočnem hrastu. Prepričan je bil, da je to napačno ter je v svoji modri glavi sklepal, da bi bilo veliko modrejše, če bi močni hrast nosil buče, slabotno steblo, vijoče se po tleh pa mali želod. Nekoč zaspi pod hrastom. V spanju mu pade želod ravno na nos s tako silo, da začne krvaveti. Zahvalil se je Bogu, da se pri stvarjenju sveta Bog ni ravnal po njegovi glavi, ampak po svoji neskončni modrosti. Kar Bog stori, vse prav stori.

Razgled po serafinskem svetu.

Slovenski tretjeredniki na Koroškem. L. 1912. je tedanji voditelj na Brezju dobil povabilo od preč. g. Val. Limpla, dekana v Kaplji, naj pride ustanovit samostojno tretjeredno skupščino za Slovence v Sp. Rožu. Meseca julija 1912 se je zbralo več tretjerednikov iz raznih župnij v Kaplji, kjer je bila skupščina ustanovljena, vodstvo je prevzel preč. g. dekan in je zelo dobro in vneto vodil do ponesrečenega plebiscita. Od tedaj so pa bili Slo-

venci prisiljeni nastopiti križev pot in trpeti krivično preganjanje v lastni deželi, v svojih cerkvah in domovih. Nemci so začeli preganjati slovenske duhovnike, od katerih jih je 42 moralo oditi s Koroškega, če so hoteli živi ostati. Tretjeredni voditelj preč. g. dekan Limpl so sklenili ostati kljub preganjanja na svojem mestu. Dne 15. febr. 1921 pride nekedo ob 11. po noči klicat g. dekana na spoved k bolniku, češ, da se mudi, da bolnik ne bo učakal jutra. G. dekan so vedeli, da je nevarno iti po noči z doma, pa dolžnost in skrb za duše je velevala, naj gredo. Malo pred ono hišo, kjer naj bi bil bolnik, počí naenkrat več strelav zaporedoma, g. dekan sè sv. popotnico v rokah se zgrudijo težko zadeti na tla. Cerkvnik kliče na pomoč, hiti v hišo, kjer bi naj bil bolnik, pa tam ni bil nihče bolan. Zdaj je bilo jasno, da je nasprotnik Slovencev hinavsko izvalil gospoda v temno noč, da bi jih odstranil sè sveta. G. dekan so sicer okrevali, toda v Kapljo se niso mogli več vrniti. Tretji red na Koroškem je za Slovence oropan voditelja, ker drugod na Koroškem slovenske skupščine tretjega reda nimajo. Brez voditelja pa mora skupščina opešati, ker nima življenjske moči. — Kaj je storiti? — Mi bi svetovali našim tretjerednikom v Sp. Rožu, naj se obrnejo do enega ali drugzega g. župnika, do katerega imajo zaupanje, naj jim dovoli kak primeren prostor, v katerem bi se sami shajali k zasebnim mesečnim shodom, da se vsaj dosedanji udje ohranijo. Mej tem naj pa kateri dobrih gospodov dobi potrebno pooblastilo ali iz Celovca od patrov kapucinov, ali pa od našega p. provincijala, ker je bila skupščina v Kaplji od nas ustanovljena in je spadala svoj čas k Brezju. Če skupščina ne more v Kaplji ostati, naj pa kateri župnik v svoji župniji novo ustanovi. Potrebna pojasnila dobi lahko pri uredništvu Cvetja. — Vi, dragi rojaki, pa ne obupajte. Le vztrajajte, četudi težko. Pravični Bog bo povrnil vsem, njim ki krivico trpe in njim, ki jo delajo.

Iz Brazilije nam sporočate dve sestri tretjerednici: Naš tretji red je sedaj nekoliko obstal, ker smo svojega voditelja preč. g. župnika iz 1. reda sv. Fr. zgubili. Šli so namreč nazaj domov na Portugalsko. Zelo dober mož so bili in vnet voditelj tretjega reda; težko nam je po njih in zelo jih pogrešamo. Sedaj imamo nekega gospoda provizorja, dokler ne dobimo novega župnika. Poleg gospoda župnika smo izgubili tudi enega moža, s katerim smo začeli delati pred nekaj leti na to, da se je tu ustanovil tretji red. Tudi ta je bil za tretji red zelo vnet. Odšel je odtod v drugi kraj in ga sedaj zelo pogrešamo. Poleg tega je odšlo v razna mesta tudi več družih tretjerednikov. Sedaj šteje naša skupščina okoli 50 ženskih in 20 moških, mej njimi 5 mladeničev; imamo tudi svoje tretjeredno bandero. — Mnogi moški so proti veri, posebno v našem mestu, zato število tretjerednikov ni veliko. Drugod bolj napredujejo, ker imajo patra, da vodijo skupščino, tukaj smo pa predaleč od samostana. Vender pa imamo shod vsako tretjo nedeljo ob 8. zjutraj, ob 3. popoldne pa molimo skupno frančiškanski rožni venec in se zberemo na pogovor, ako se imamo kaj domeniti. Cvetje še vedno dobivam in z veseljem prebiram, kako se doma tretji red razvija. — F. in M. W.

Iz Severne Amerike nam sporoča neka tretjerednica, ki je lani odšla v Avrora, da je dobila delo v neki tovarni, kjer dela papirnate škatlje in zasluži 13 dolarjev na teden. V cerkvah je pa vse angleško in nemško. Zato gre rada v slovensko cerkev v Jolijetu, kamer se vozi eno uro daleč po železnici. Tukaj, pravi v pismu iz dne 15. dec., je že zelo mrz in nekaj snega imamo; hud veter piha, ker je sama ravnina. Cvetje vedno rada berem. Poslala je tudi tri dolarje za Cvetje, za tretjeredni sklad in za frančiškansko misij. družbo. (Bog povrni!)

Petindvajsetletnico poroke sta 3. decembra na Sv. Gori obhajala tretjerednika Fr. in Mar. Vidmar z Otlice. Žena je tudi prednica tamkajšnje tretjeredne skupščine in se zelo trudi, da bi se mej vojsko precej opešana skupščina z nova poživila. Mi želimo obema, da bi še dolgo vrsto let srečno skupaj živela tretjerednikom v zgled in spodbudo, sebi pa v zveličanje!

Priporočilo v molitev.

V pobožno molitev se priporočajo:

I. Več delavk neke tovarne za pravo spoznanje. — Tretjerednica kamniške skupščine priporoča mladeniča za spreobrnjenje. — Koroški in Goriški rojaki za stanovitnost v dobrem. — Priporočamo posebej vsem tretjerednikom, naj molijo prav goreče v ta namen, da bi se volitve 18. sušca izvršile v korist katoliške Cerkve na Slovenskem.

II. Pokojni udje tretjerednih skupščin:

1. **Ijubljanske:** Mar. Ovičaj, Mar. Hrastar, Marjt. Lipavec iz Begunj pri Cirknicah, Mar. Pogačnik, N. Kocjan, Mar. Breznikar (spr. v Št. Rupertu št. 2), Ivan Vrečar, Helena Krušnik (42 l. v III. r.), Anton Benigar, učitelj v pok. (spr. v Tomaju št. 185) zelo pobožen in zgleden tretjerednik, ki je ko učitelj in ravnatelj šole neutrudljivo delal za mladino, šolo in slovenski narod, ter pospeševal še na stara leta v pokoju vse, kar je vedel, da je Cerkvi in Slovencem v čast in zveličanje. Tiho in mirno je delal brez hrupa in vrišča, pa je bil v življenju in v smrti mož — mož krščanski, mož dela za narod.

2. **tržiške** na Gor.: Jera Kavčič.

3. **D. M. poljske:** Frančiška Podboršek.

4. **kamniške:** Neža Svetel iz Podgorja, Terez. Pavlinšek iz Kamnika, Terez. Šelber iz Stranj, Mar. Hrastovec iz Špitaliča (54 l. v III. r.)

5. **škofjeloške:** Mar. Porenta, Mar. Pivk, Ana Vehar (umrla v cerkvi mej sv. mašo kmalu po sprejemu sv. obhajila), Terezija Peternel, Mar. Jugovic, Frančiška Laznik, Urš. Jelovčan, Marjn. Biček, Mar. Žibret, Mar. Sušnik, Ana Gortner, novinka Ktr. Šnajder.

6. **nakeljske:** Marija Ažman.

Zahvala za uslišano molitev.

N. A. iz N. se zahvaljuje tisočkrat Mariji, sv. Jožefu in Tereziji od malega Jezusa za vse očitno mi izkazane milosti, posebno sv. Jožefu v treh zelo hudih poskušnjah za njegovo hitro pomoč. Zahvala je bila obljubljena. — M. B. iz B. p. C. se zahvaljuje sv. Antonu za ozdravljenje nevarno bolnega živinčeta. (Dar 40 K. smo obrnili za Cvetje Bog plačaj!) — Ktr. Bahar se zahvaljuje presv. S. J. in Iurški M. B. za ozdravljenje. — J. K. Materl božji na Primskovem za zboljšanje v bolezni, da ni bilo treba operacije.

obojne s premišljevanji ob 5. zj. in pop. ob polu 5. url. — Obljube bomo skupno pono-
vili 19. apr. pri shodu. — Papežev blagoslov bo 15. marca na koncu shoda. — **Novo-**
mesto: M. shod: tretjo nedeljo v mesecu ob polu 4. pop., po shodu poduk za novince.
— **Maribor:** M. shod: 19. marca, 13. aprila. — Duhovne vaje bodo 8.—12. marca.
Začetek 8. marca pop. ob 3.

P. ANGELIK.

Pregled knjig in spisov (literature) o tretjem redu sv. Frančiška Asiškega.

(Dalje.)

IV. Nabožno slovstvo za ude tretjega reda.

- Scannell*, Antonine O. F. M. — **Third Order of S. Francis: lives of the Franciscan Saints, blessed and other remarkable personages, (from various 'authentic sources).** — Glasgow 1884.
- Scheppers*, P. Gerh. C. SS. R. — **Die Himmelleiter des Gebetes.** Betrachtungs- und Gebetbuch für gottliebende Christen, besonders für die Mitglieder des Dritten Ordens. — Salzburg 1889.
- Schremp*, P. Vincent O. F. M. — **The Tertiaries Companion.** A Prayer Book for the Membres of the Third Order Secular of St. Francis of Assisi. — St. Louis, Mo. 1911.
- Seeböck*, P. Philibert O. F. M. — **Seraphische Himmelsbahn.** Ein Gebetbuch für alle Katholiken und insbesondere für Mitglieder des dritten Ordens des hl. Franziskus. — Innsbruck 1880.
- Seeböck*, P. Philibert O. F. M. — **Seraphisches Regelbuch für die Mitglieder des Dritten Ordens des hl. Vaters Franziskus.** — Salzburg 1909.
- Sintzel*, Michael. — **Lehr- und Gebetbuch zur Verehrung des hl. seraphischen Vaters Franziskus von 'Assisi,** besonders für die Mitglieder seines Dritten Ordens (520 S.) — Regensburg 1848.
- Straussfeld*, P. Wenceslaus O. F. M. — **Kleines Handbuch für Tertiaren des hl. Franziskus.** — Paderborn (1918).
- Tappehorn*, Anton. — **Der Weg zur Vollkommenheit oder vollständiges Regel- und Gebetbuch für die Mitglieder des Dritten Ordens des hl. Franziskus.** (416 S.) — Dülmen 1892.
- Thaler*, K. O. Kap. — **Taschenbüchlein für die Terziaren des hl. Franziskus.** — Bregenz 1912.
- Tischler*, P. Franz O. M. Cap. — **P. Kassian Thalers Lehr- und Gebetbuch für die Terziaren des hl. Franziskus.** — Bregenz 1911.
- Trienekens*, P. Isidorus O. F. M. — **Handboek voor [de leden der weredlyke derde Orde van den H. Franciscus van Assisie.** — Utrecht 1912.
- Touzery*, Joseph. — **Manuel du Tiers-Ordre Franciscain.** — Rodez 1886.
- Valeriano*, P. O. Min. Cap. — **Diario sacro del Tertiario Franciscano.** Castel S. Pietro (Enilia) 1908.
- Wörnhart*, P. Leonhard Maria O. F. M. — **Das seraphische Kirchenjahr oder tägliche Betrachtungen zum Gebrauche für alle drei Orden des hl. Vaters Franziskus.** 2 Bde. — Innsbruck 1888.

Perijodične publikacije za ude tretjega reda.

- L'Araldo**, Periodico bimensile, Organo ufficiale della Federazione dei Terziari Veneti dei Minori di S. Antonio. — Venezia 1911.
- Azione Franciscana**, Periodico della Federazione Marchigiana. — Jesi.
- De Bode van den H. Franciscus van Assisie.** Officieel Tijdschrift der Derde—Orde. — Mechelen 1905 nsl.

- Petite Correspondence du Tiers-Ordre pour l'Alsace — Lorraine. — Metz 1900 nsl.**
La Crociata, Periodico mensile illustrato, per la diffusione del Terz' Ordine di S. Francesco d' Assisi. — Torino 1884 nsl.
Cvetje z vrhov sv. Františka. Časopis za naše verno ljudstvo, zlasti za ude tretjega reda. Gorica, Kamnik, Ljubljana 1880 nsl. Dosedaj je izešlo 41 letnikov.
Dzwvonek III. Zakonu S. O. N. Franciszka i. t. d. — Krakowie 1890 nsl.
Echo trzeciego zakonu sw. O. Franciszka, — Krakowie ok. 1890 nsl.
Echo Seraphico. Orgao de Veneravel Ordem Terceira da Penitencia. Publicação mensal. — Petropolis 1911 nsl.
L' Echo de St. François et de Saint Antoine de Padoue. Revue mensuelle — Toulouse 1894 nsl.
El Eco Franciscano. Revista mensual, — Santiago, Coruna Espana 1891 nsl.
Sint Franciscus. Maandschrift voor de Seden van de derde Orde. — Amsterdam (Hollandia) 1886 nsl.
Altöttinger Franziskusblatt. Illustrierte Monatsschrift für die Mitglieder des Dritten Ordens. — Altötting, 1899 nsl.
St. Franziskusblatt. Monatsschrift für die Mitglieder des Dritten Ordens des hl. Franziskus. — Limburg a. d. L. 1878 nsl.

Rimsko-serafinski koledar za leto 1925.

Marec.

April.

1 N		1. postna	1 S		od dneva
2 P	Čm.	Bl. Agneza Praška 2. r.	2 C		Bl. Léopold G. 1. r. Sv. Fr. P.
3 T		od dneva	3 P		7 žalosti M.B. Bl. Gandulfina J. 1. r.
4 S		kvatrna. Sv. Kazimir.	4 S	†	Sv. Benedikt 1. r. Sv. Izidor c. uč.
5 Č	†	Sv. Janez Jožef 1. r.	5 N	V.O.	cvetna. Sv. Vincencij
6 P	† V.O.	kvatrna. Sp. križvega pota	6 P	V.O.	veliki. Bl. Mar. Kresc. 3. r.
7 S		kvatrna. Sv. Tomaž c. uč.	7 T	V.O.	veliki. Bl. Viljem 3. r.
8 N		2. postna. Sv. Jan. od Boga	8 S	† V.O.	velika. Bl. Julijan 1. r.
9 P	†	Sv. Katarina Bononska 2. r.	9 Č	† V.O.	veliki
10 T	Čm.	Sv. 40 mart.	10 P	V.O.	veliki
11 S		Bl. Jan. Krst. in Krištof 1. r.	11 S	V.O.	velika
12 Č		Sv. Gregor p. c. uč.	12 N	† V.O.	Velikanoč, vstajenje Gosp.
13 P		Bl. Agnelj 1. r.	13 P		velikonočni
14 S		od sabote. Prenos sv. Bonvnt.	14 T		velikonočni
15 N		3. postna	15 S		velikonočna
16 P	Čm.	od dneva	16 Č	†	velikonočni. Spomin sv. o Fr.
17 T		Sv. Patricij šk.	17 P		velikonočni. Sv. Anicet p.
18 S		Bl. Salvator 1. r. Sv. Ciril Jzl.	18 S		bela. Bl. Andrej 1. r.
19 Č	† V.O.	Sv. Jožef	19 N		bela. Bl. Konrad 1. r.
20 P		Bl. Janez, Marka, Hipolit 1. 3. r.	20 P		od dneva
21 S		Sv. Benedikt op.	21 T		Sv. Anzelm c. uč.
22 N	†	4. postna. Sv. Benvenut šk. 1. r.	22 S	Čm.	Bl. Fr. iz Fabr. 1. r.
23 P	Čm.	od dneva	23 C	† Čm.	Bl. Egidij As. 1. r. Sv. Jurij m.
24 T	†	Sv. Gabrijel nadang.	24 P	†	Sv. Fidelj 1. r. Lj.; sv. Jurij
25 S	† V.O.	Oznanenje bl. D. M.	25 S		Sv. Marka evng.
26 Č	†	Bl. Didak Jožef 1. r.	26 N		2. po velikinoči
27 P		Sv. Janez Damaščan c. uč.	27 P	Čm.	Bl. Jakob Ilirski 1. r.
28 S	†	Sv. Janez Kapistran 1. r.	28 T	†	Bl. Lukezij 3. r. Pavel, Vital
29 N		tiha. Bl. Ivana Marija 3. r.	29 S	†	Spomin sv. Jožefa
30 P	Čm.	od dneva	30 Č	†	Bl. Benedikt in Jožef Ben. 1. 3. r.
31 T		od dneva			

Op.: † pomeni popolni odpustek, ki se mora v svetem letu pokojnim v prid obrniti,
VO = vesoljna odveza, **Čm** = sv. maša se sme ta dan opraviti v črni barvi.

